

Provincie Vlaams-Brabant

**Natuurpunt Velpe-Mene, kern Hoegaarden,
de Almoezeners van de Arbeid, Sint-Janscollege Meldert
en dhr. André Struyf (eigenaar donjon Meldert)
nodigen iedereen uit op**

Zondag 14 september 2003

Meldert (Hoegaarden) ter hoogte donjon (kruispunt Bosberg en Meerstraat, op 200 meter van de kerk).
Wie met de wagen komt, parkeert in het dorp. De toegang naar de school aan de Waversesteenweg wordt afgesloten

OPEN MONUMENTENDAG

MELDERTBOS

ontdek het ingeslapen park

MET ZIJN VERBORGEN VIJVERS, VERVALLEN WATERVALLEN, MAMMOETBOMEN DIE TOT IN DE HEMEL REIKEN EN
VELE ANDERE SLAPENDE MERKTEKENS UIT HET VERLEDEN, MET ZIJN RODE KELKZWAMMEN EN BOEIENDE
NATUUR MIDDEN IN HET DORP, MET ZIJN HISTORISCH KASTEEL

SAMEN WERKEN AAN EEN DUURZAME TOEKOMST VOOR ONS ERFGOED

OPENSTELLING PERMANENT WANDELPAD

Programma

- vrije gemarkeerde wandelingen en bezoeken aan de donjon, het kasteelpark en het kasteel (vertrek om 10u30 en tussen 13u45 en 15u00)
- toelichting bij de plannen om cultuur en natuur in het park een nieuwe toekomst te geven
- doorlopend tentoonstelling over verleden, heden en toekomst van het domein
- kinderaanimatorie met o.a. huifkartoneel en bosvertellingen
- uitbundig muzikaal optreden van rockband Punta del mig
- infostands van VELT, Boomgaardenstichting, Vlaamse Landschappij en vele andere
- nagenieten bij een natje en een droogje

DEELNAME GRATIS

Meer info?
www.velpe-mene.be of 016 73 30 23 (Hugo Abts)

bon goed voor 1 gratis Hoegaarden aan de stand
Gratis-geschenk:

Ben je lid van Natuurpunt Afdeling Velpe-Mene, dan krijg je na de wandeling tegen afgifte van deze bon de Landschapskrant met **10 wandelingen gratis** (waarde € 7). Ben je geen lid van Natuurpunt, dan krijg je na de wandeling tegen afgifte van deze bon de Landschapskrant met **1 wandeling gratis** (waarde € 1,5). Lid worden kan door storting van € 17,50 op rekening 230-004233-21. Vul hieronder je gegevens in:

Naam:
lid (lidnummer)
Adres:

) niet lid

Natuur en Landschap, daar

Geniet jij ook zo van een wandeling of fietstochtje in eigen streek? Lees dan even verder ...

Het landschap in onze streek is ongetwijfeld één van de mooiste in Vlaanderen.

Er is nog veel open ruimte met een eigen karakter en kenmerken die onze regio uniek maken. Er zijn de holle wegen, de houtkanten, graften en taluds, de trage landwegen op mensenmaat, de meanderende beken, de poelen en bronbosjes, de natte hooilanden, moerasjes en kalkrijke akkers midden een weids, open landschap. Honderden soorten bloemen, vlinders, vogels, insecten en kleine zoogdieren vinden er hun thuis.

Maar daar is dan ook echt hard voor gewerkt door Natuurpunt afdeling Velpe-Mene.

Uit respect voor ons streekerfgoed ijveren we voor het behoud van het Haspengouws landschap en de uitbouw van natuurgebieden. Natuur en landschap zijn het resultaat van een lange en complexe geschiedenis die je niet zomaar overhoop gooit. We zijn dan ook moeten ingaan tegen een eindeloze stroom

bedreigingen: tegen blindelings betonneren van landwegen, tegen platspuiten van bermen, tegen verkavelen, ophogen, nivelleren, overbemesten van het land, tegen rechttrekken, afgraven en draineren van holle wegen en waterlopen. Een landschap zonder (cultuurhistorische) landschapselementen en zonder natuur is immers een dood landschap.

Daarom kunnen we nu het positieve verhaal brengen van **twintig door ons veilig gestelde en beheerde natuurgebieden**. Ze vormen een keten van **stapstenen van een onschatbare ecologische waarde, die mee jouw landschapsbeleving bepalen**. Door deskundig beheer slagen we er immers in de soortenrijkdom in de natuurgebieden te verhogen. Zeldzame en bedreigde dieren en planten krijgen er betere overlevingskansen en het hele landschap gaat er op vooruit.

Maar er is meer. Natuur en mensen zijn met elkaar verbonden.

Het landschap maakt deel uit van de leefomgeving van de mensen. **Elk natuurgebied ligt per definitie in een dorp. Dorpsbewoners kennen de mooie plekjes**. Vaak hebben ze er als kind

• Boutersem

Bijna 30 jaar pionierswerk in de Snoekengracht (Verrijck) maakt dit gebied tot één van de bloemrijkste hooilanden van Vlaanderen, met 6000 (!) orchideeën in het voorjaar. Maar ook de hoogstamboomgaard in Roosbeek is landschappelijk prachtig. Het grootste natuurgebied van onze streek, de Mene- en Jordaanvallei, biedt uitstekende wandel- en fietsmogelijkheden.

• Bierbeek

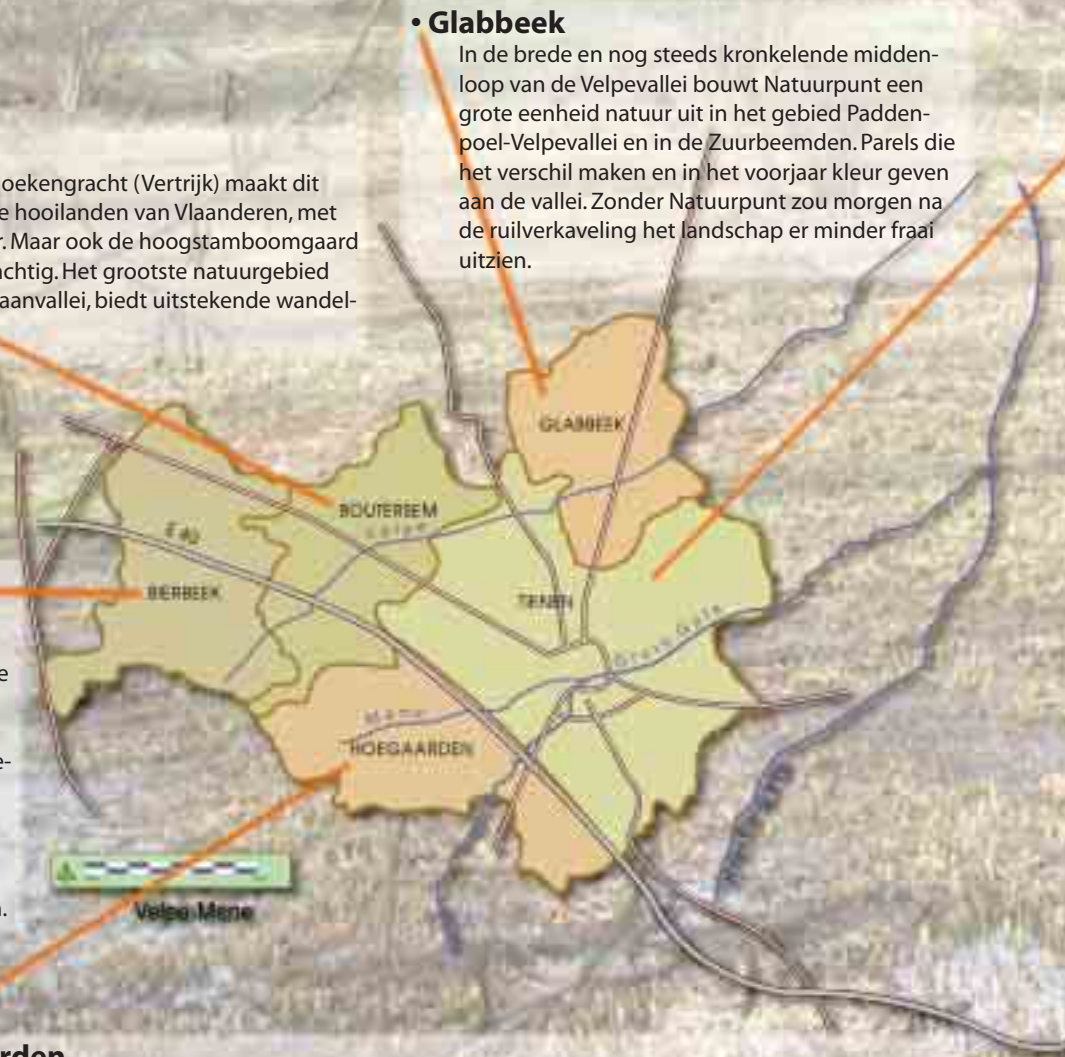
In Bierbeek beheren we een zestal eerder kleine natuurgebieden. Het Koebos en Zwartbos zijn omwille van hun uitzonderlijke flora zelfs opgenomen in het Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Weterbeek, Blauwschuurbroek, Molensteen en Hazenberg zijn verrassend bloemrijke hooilanden met houtkanten waar vlinders en vogels graag vertoeven.

• Glabbeek

In de brede en nog steeds kronkelende middenloop van de Velpevallei bouwt Natuurpunt een grote eenheid natuur uit in het gebied Paddenpoel-Velpevallei en in de Zuurbeemden. Parels die het verschil maken en in het voorjaar kleur geven aan de vallei. Zonder Natuurpunt zou morgen na de ruilverkaveling het landschap er minder fraai uitzien.

• Hoegaarden

Dankzij onze niet aflatende inzet overleefde het glooiende Hoegaardse landschap een grootschalige ruilverkaveling en kwam het gebied rond de Schoorbroekbeekvallei er ecologisch versterkt uit. Het Rosdel vormt nu samen met de natuur in de Getevallei en het project rond het kasteelpark Meldert een bijna aaneengesloten groene slagader door het Hoegaardse landschap.

...maken wij een Punt van !!

gespeeld of gaan ze er geregeld een wandeling maken. Natuurpunt wil de dorpsgemeenschappen actief betrekken bij de zorg voor een natuurlijke en aangename omgeving. Natuurpunt beschouwt het omgevend landschap als een levend erfgoed dat moet gekoesterd worden, een schatkamer waar we planten en dieren willen behouden voor de huidige en toekomstige generaties. Dit gemeenschapserfgoed levert een onschatbare bijdrage tot de levenskwaliteit van de bewoners en de identiteit van een streek.

Natuur en landschap voor en met iedereen, dicht bij huis!

Jij kan echt iets doen! En je bent niet alleen!

Natuurpunt Velpe-Mene is de laatste twee jaar sterk gegroeid (tot 750 leden). We willen op dit élan doorgaan. Samen met het enthousiasme en de bezieling van de groep is ook het aantal te beheren gebieden, het aanbod aan activiteiten en de nood aan overleg gegroeid.

Er is dus werk aan de winkel. Wat kan jij doen?

- Je kan lid worden en genieten van de voordelen die dit lidmaatschap jouw biedt
- Je kan ons ook financieel steunen om verder gebieden aan te kopen. Voor één keer is storten toegelaten, niet in, maar voor onze natuurgebieden, en wel op het rekeningnummer 293-0212075-88 van het reservatenfonds met de vermelding project Velpe-Mene nr 3997. Voor giften vanaf 30 euro (los van het lidgeld) krijg je automatisch een fiscaal attest.
- Maar je kan ook actief mee werken in de vereniging, mee denken rond de toekomst van de streek en rond de bijdrage die natuur en landschap aan de levenskwaliteit kan geven, participeren in een beheerteam rond de uitbouw en het beheer van een gebied in je buurt en helpen bij het maaien en hooien in de reservaten, wandelingen mee organiseren, gidsen, teksten schrijven, de pers contacteren, een quiz organiseren, mensen aanspreken, post rondragen, pijltjes hangen voor een wandeling, tappen op een activiteit, koken, afruimen op de spaghetti-avond, of gewoon meedoen aan activiteiten. **Voor elk wat wils, als je maar een hart hebt voor de natuur. Je hoeft dus geen specialist te zijn om iets voor je omgeving te doen.**

natuurpunt
oost-brabant

• Tienen

Ook hier verdient het landschap een krachtige natuurbeweging. De gevarieerde en kronkelende Velpe (Paddenpoel en Rozendaalbeekvallei te Vissenaken) en de Getevallei met het Tiens-Broek zijn een oase voor vogels, het Aardgat is een verademing aan de poorten van de stad.

Maak Natuurpunt sterker! Jouw steun is belangrijk voor de toekomst van natuur en landschap in je streek en gemeente. Word lid van Natuurpunt Velpe-Mene. Schrijf vandaag nog 17,5 euro over op rekeningnummer 230-0044233-21 van Natuurpunt, met de vermelding 'nieuw lid Velpe-Mene'. Je ontvangt dan 5 maal per jaar het tijdschrift 'Natuur.Blad' en 4 maal per jaar het streektijdschrift 'Natuur en Landschap' met informatie over natuur en milieu in jouw streek en over de meer dan 60 grote publieksactiviteiten binnen de afdeling. Lid zijn betekent een stem en een gezicht geven aan natuur en landschap in je omgeving.

Als nieuw lid krijg je gratis de Landschapskrant met 10 wandelingen op één van de activiteiten van Velpe-Mene.

Overschrijvingsformulier

De 15de editie van de Open Monumentendag op **zondag 14 september 2003** is voor Natuurpunt Velpe-Mene de gelegenheid bij uitstek om het herstelproject voor Meldertbos aan het brede publiek voor te stellen. Drie elementen staan centraal: het versterken van de natuurwaarden van het bos, het herstel van de historische parkaanleg en de oude parkelementen, het op gepaste wijze toegankelijk maken van het park. Niet alleen de natuur en ons historisch erfgoed moeten er dus beter van worden. We willen ook laten zien hoe we concreet het verschil maken en werkelijk meerwaarden realiseren, ook voor de dorpsgemeenschap.

Het kasteeldomein van Meldert, ook wel 'Meldertbos' genoemd, vormt een uniek landschappelijk geheel. De oudste vermeldingen dateren uit het midden van de 16de eeuw. Rond 1850 werden het huidige kasteel en de bijgebouwen (wagenhuis, personeelswoning, orangerie) gebouwd. De weiden, hooilanden, akkers, bos en boomgaarden die rond de gebouwen lagen, werden in diezelfde periode omgevormd tot een idyllisch landschapspark in Engelse stijl. Wat later, in 1911, werd het gedeelte van het park dat onmiddellijk rond het kasteel en de bijgebouwen ligt, heraangelegd.

Foto Archief Aalmoezeniers van de Arbeid

Foto's Pieter Abts

Zeker sinds de Tweede Wereldoorlog heeft het park zijn oude glorie verloren. Het park werd verwaarloosd en vol populieren geplant waardoor de oude aanleg hoe langer hoe minder zichtbaar werd. Gelukkig blijven er tot op de dag van vandaag diverse oude parkelementen uit de 19de en het begin van de 20ste eeuw bewaard. Denk maar aan de imposante groep reuzenbomen of sequoia's, de bijna kaarsrechte dreef tussen Meldert-dorp en het kasteel, de kronkelende wandelpaden door het bos, het tennisveld omgeven door leilindes, de tuinterrassen, twee vijvers met een kunstmatige waterval, het openluchtzwembad met kleedhokje. Met recht en rede is het kasteeldomein beschermd als dorpsgezicht. Het kasteel en de bijgebouwen, sinds 1957 door de Aalmoezeniers van de Arbeid ingericht als Sint-Janscollege, werden zelfs beschermd als monument.

Het Meldertbos biedt niet alleen plaats aan cultuur en historisch erfgoed. Ook de ecologie van het bos is ontzettend belangrijk voor b.v. de gevarieerde voorjaarsflora, de havik en de zeldzame rode kelkzwam. Omdat Meldertbos een grote natuurlijke rijkdom kent, heeft Natuurpunt Velpe-Mene, na een eerste verwerving in 1992, sinds 2002 zowat 24 hectaren van het resterende deel van het park in beheer genomen. Ondertussen wordt hard gewerkt aan een plan om die natuurlijke rijkdom nog meer kansen te bieden. De werken die zullen worden uitgevoerd, gebeuren uiteraard met respect voor het cultuurhistorisch waardevolle park. Natuurbeheer, landschapsbeheer en monumentenzorg moeten van Meldertbos opnieuw een aantrekkelijke plek maken voor de mensen van Meldert, voor de rustzoekende genietter en voor plant en dier.

Foto Pieter Abts

Foto Eddy Macquoy

Maar er is meer!! Want we willen dit niet alleen doen!! Met dit project nemen we immers ook een stuk dorpsgeschiedenis ter harte. Het kasteeldomein heeft doorheen de eeuwen in het dorpsleven een onmiskenbare rol gespeeld en zou dit opnieuw moeten doen. De Meldertse bevolking is terecht benieuwd over de toekomst van dit gebied dat hen zeer vertrouwd is, maar ondanks zijn rijkdom te weinig uitnodigt om te gaan ontdekken. Het is dan ook niet meer dan normaal dat wij streven naar een behoorlijke toegankelijkheid en de bewoners trachten te betrekken bij het herstelproject. Alle mensen die mee willen denken en mee willen werken kunnen op deze open monumentendag met ons kennis komen maken. De Aalmoezeniers en het Sint-Janscollege doen alvast mee.

Inlichtingen en kalender activiteiten: www.velpe-mene.be of mail: natuurpunt@velpe-mene.be